

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**м. Чернівці
16-17 лютого 2024**

**МАТЕРІАЛИ
З НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
"МЕДИЧНА СИМУЛЯЦІЯ-
ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ"**

З метою якісного оволодіння практичними навичками та ефективного засвоєння методів обстеження, маніпуляцій та лікування, а також інтерактивного навчання та підсумкового оцінювання, практичної складової у професійній підготовці здобувачів вищої освіти на післядипломному рівні. У закладі Вищої освіти - Інституті підвищення кваліфікації спеціалістів фармації, Національного фармацевтичного університету є симуляційна кімната яка імітує терапевтичне відділення з віртуальною аптекою, де відпрацьовують деякі практичні навички надання екстреної медичної допомоги, виписування ліків та відпуск їх у віртуальній аптеці. В цій кімнаті є функціональне ліжко, манекен (пацієнтка відділення) та є куточок відпрацювання практичних навичок з грудною дитиною (муляж). В даній кімнаті відпрацьовують різні сценарії навчання та надання кваліфікованої домедичної допомоги.

Висновок. Симуляційні технології є ефективним інструментом для навчання інтернів медичних та фармацевтичних закладів Вищої освіти практичним навичкам. Вони дозволяють створювати умови, максимально наближені до реальної медичної та фармацевтичної практики, що дозволяє студентам в повній мірі відпрацювати необхідні навички та вміння без ризику для пацієнта.

Список використаних джерел:

1. Ефективність симуляційних сценаріїв в оптимізації практичної підготовки студентів у закладі вищої медичної освіти України / Т. М. Бойчук, І. В. Геруш, В. М. Ходоровський [та ін.] // Медична освіта. – 2018. – № 2. – <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2018.2.8965>.
2. Муравьев К. А. Симуляционное обучение в медицинском образовании – переломный момент / К. А. Муравьев, А. Б. Ходжаян, С. В. Рой // *Фундаментальные исследования*. – 2011. – № 10. – С. 534–537.

СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ КОМАНДНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ЛІКАРІВ ТА СЕСТЕР МЕДИЧНИХ У ФМК ІФНМУ

**Бульбук О.І.¹, Глов'як В.Г.¹, Гвоздецька Г.С.¹, Бугерчук О.В.²,
Бульбук О.В.², Біцька І.В.²**

¹Фаховий медичний коледж Івано-Франківського національного медичного університету, ²Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ

Фахова передвища медична освіта вимагає пошуку нових методик для підготовки студентів, які були би професійно компетентними після

закінчення закладу освіти. Модернізація галузі охорони здоров'я, постійне підвищення вимог до якості надання медичної допомоги населенню потребують від лікарів та медичного персоналу в цілому не тільки досконального володіння теоретичною базою, а й набуття певного практичного досвіду.

Сучасні тенденції медичної освіти пропонують використання симуляційної техніки, що дає змогу досягти максимально якісного реалізму імітації різноманітних клінічних сценаріїв, а також відпрацювання практичних навиків окремих діагностичних і лікувальних маніпуляцій.

При підготовці лікарів різних спеціальностей важливу роль відіграє відпрацювання командної взаємодії, нетехнічних навичок. Зазвичай, щоб «притертися» один до одного, дізнатися слабкі і сильні сторони кожного, навчитися розуміти один одного без слів, необхідна тривала спільна робота членів команди. Такий підхід не є оптимальним. При складних та ургентних ситуаціях різко зростає ризик погіршення очікуваного результату через випадкове поєднання лікарів і середнього медперсоналу. Причиною більшості помилок є прояв людського фактору або сукупності так званих нетехнічних навичок.

Нетехнічні навички поділяються на когнітивні і соціальні. До когнітивних належать навички збору інформації, правильна оцінка отриманої інформації, прогнозування розвитку подій, прийняття рішень, огляд варіантів, зважування ризику. До групи соціальних входять навички міжособистісної комунікації, вміння доносити інформацію і отримувати її, командна робота, вміння й готовність до асистенції, координація, розподіл повноважень, лідерство, планування, розстановка пріоритетів, оцінка часового чинника. Іноді в окрему групу також виділяють здатність керувати стресом, оцінка значущості фактора в томи тощо.

Симуляційні технології дозволяють якнайкраще відпрацювати командний метод роботи. Формування команди логічно розпочати після засвоєння теоретичного матеріалу й практичних навичок, коли рівень «технічної» підготовки вже не викликає сумнівів.

У фаховому медичному коледжі Івано-Франківського національного медичного університету впродовж 2023 року проведено розробку сценаріїв, підготовку та реалізацію симуляційного навчання командної взаємодії лікарів різних спеціальностей та сестер медичних.

Так як медична сестра в сучасній стоматології – це основний і безпосередній помічник лікаря-стоматолога, і вона, безперечно, повинна володіти широким діапазоном спеціальних знань із усіх розділів стоматології. Студенти 3 і 4 курсів ОПП «Сестринська справа» ознайомились із

особливостями роботи медсестри у стоматології, зокрема, у відділеннях терапевтичної та хірургічної стоматології й мали змогу асистувати при різноманітних стоматологічних маніпуляціях. Після засвоєння теоретичного матеріалу й практичних навичок, провели планування та відбулися симуляційні навчання командної взаємодії лікарів-стоматологів та сестер медичних при проведенні обстеження стоматологічного хворого. Участь у симуляційному навчанні взяли студенти третього курсу сестринського відділення фахового медичного коледжу та четвертого курсу стоматологічного факультету. Перед початком роботи були розподілені ролі учасників і їхні обов'язки. На роль лідера призначали студентів-стоматологів, які мали б організувати роботу стоматологічного кабінету, зокрема обстеження пацієнта, за допомогою недосвідченої медичної сестри (їх роль виконували студенти коледжу).

Інший приклад: на базі хірургічного відділення КНП «Міська клінічна лікарня №1» відбулося міждисциплінарне симуляційне заняття з дисципліни «Медсестринство в хірургії» для студентів медичного факультету та фахового медичного коледжу на тему «Одягання стерильного халату, маски, гумових рукавичок операційною медичною сестрою на себе і на хірурга». Також нами розробляються сценарії командної взаємодії інших лікарських спеціальностей із сестрами медичними.

При виконанні клінічних сценаріїв відпрацьовували командну взаємодію, де важливим є розподіл та делегування обов'язків, спілкування між членами команди, виконання призначень, прийняття рішень. Кожен студент – член команди (медсестра, лікар) чітко виконує свої функції, але загальне керівництво здійснює студент-лікар. Симуляційне навчання дозволяє навчитись самостійно розподіляти ролі в команді, дотримуватись певного алгоритму дій, правильно спілкуватись, давати та виконувати призначення, приймати рішення. Під час такої роботи формуються лідерські якості, вміння брати на себе відповідальність.

Після відпрацювання взаємодії викладачами проведено дебрифінг, де обговорили помилки та недоліки роботи кожного із членів команди, методи покращання командної роботи і комунікації між учасниками.

Такі спільні тренінги дозволять нашим студентам значно підвищити рівень командної роботи і фахової майстерності. Симуляційне навчання дозволяє обґрунтувати важливість командної роботи, відпрацювати вміння конструктивно спілкуватися для створення єдиної команди, сприяти розумінню учасниками цінності командної роботи, її значення для успішної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Запорожан В.М., Тарабрін О.О. Симуляційна медицина. Досвід. Здобуття. Перспективи. Практичний poradник. Суми: ПФ «Видавництво “Університетська книга”», 2018. 240 с. ISBN 978-966-680-869-4.
2. Noeller T. P., Smith M. D., Holmes L. et al. A theme-based hybrid simulation model to train and evaluate emergency medicine residents. *Academic Emergency Medicine*; 2008;15:1199–206.
3. Gibb Dyer, Jeffrey Dyer. *Beyond Team Building: How to Build High Performing Teams and the Culture to Support Them.*/Gibb Dyer, Jeffrey Dyer. 1st Edition. 2019. С. 256.

ВИКОРИСТАННЯ СТАНДАРТИЗОВАНИХ ПАЦІЄНТІВ У СИСТЕМІ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Буряк О.Г.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Вступ. На етапі реформування системи охорони здоров'я в Україні велика роль відводиться вдосконаленню якості та ефективності надання медичної допомоги населенню. У свою чергу ефективність надання медичної допомоги залежить від чіткої та професійної діяльності медичних працівників. Тому підготовка медичних кадрів в сучасних умовах вимагає впровадження у освітній процес нових технологій навчання [1].

Симуляційне навчання, яке наразі активно впроваджується в систему медичної освіти – це освітній процес, при якому здобувач вищої освіти усвідомлено виконує дії в умовах, що моделює реальну ситуацію, з використанням спеціальних засобів [2, 3].

Основна частина. Одним із напрямів симуляційного навчання є методика використання стандартизованих пацієнтів. Навчання майбутніх лікарів проводиться у вигляді підготовлених сценаріїв із залученням стандартизованих пацієнтів. Стандартизований пацієнт – це спеціально підготовлена людина, яка здатна з великим ступенем достовірності інсценувати той чи інший клінічний випадок. Стандартизований пацієнт виступає в ролі хворого, надаючи екзаменованому стандартний набір скарг та симптомів, згідно з розробленим та затвердженим сценарієм. Стандартизований пацієнт має конкретний сценарій, відповідно до якого йому забороняється відхилятися від основної сюжетної лінії та націлює надавати чітко задану інформацію відповідно до сценарію.